

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši, „Gledališka stolba“.

Upravištvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Lienbacher.

×. Leta 1873. pri prvih direktnih volitvah je prišel Lienbacher, tačas deželne nadsodnije svetovalec, v državni zbor, izvoljen od solnograških kmetskih občin. Njegovo ime je zlasti časnikařem bilo dobro znano, ker je Lienbacher poprej bil državni pravdnik na Dunaji in jako strogo postopal proti časnikom. Njemu pripisujejo načrt zakona o objektivnem ravnanji, čemur tudi ni oporekal.

Precej po ustupu v zbor se je tesno združil z grofom Hohentwartom in ko se je klub desnega centra konstituiral, izvolil je zraven predsednika Hohentwarta Lienbacherja podpredsednikom, na katerem častnem mestu je ostal ves čas do svojega izstopa iz kluba 1881. leta. V dobi Auersperg-Lasserjevega vladanja, ko je odločna opozicija štela le kacic 40 udov, kolikor jih je bilo v Hohentwartovem klubu — kajti Poljaci so v mnogih prilikah svoje prijatelje na desnici pustili na cedilu, ter so potegnili z vlado, — v tisti dobi, ko še upati ni bilo, da bi kedaj desnica dobila večino nad ustavoverci, stal je Lienbacher neomahljiv v prvi vrsti borilcev proti nemško-židovskemu liberalizmu in je z ostrim mečem svojih besed marsikatero hudo rano usekal nasprotnikom.

Kdo se še ne spominja senzacionalnega njegovega predloga, da se naj preiščejo uzroki „kracha“. Levica je tačas moralno bila prisiljena vzprejeti ta predlog, da si je marsikateri na poslanskih klopek sedeč poslanec trepetal pred nasledki take preiskave. Stvar se je sicer več let zavlekla, pa Lienbacher ni miroval, dokler ni odsek, če prav nerad, izdelal poročilo in ga predložil državnemu zboru. Dasi je v tem poročilu marsikaj se zakrivalo, govorile so navedene številke o neizmerni izgubi narodnega kapitala le preglasno in huje, ko vsaki govor, obsojevale gospodarstvo stranke, pod katere zaščito se je smelo lehkoverno ljudstvo oslepariti in oropati, ne da bi „gründerje“ in „švinderje“, ki so vse to zakrivali, najmanjša kazen doletela.

In še drugi nič manje hudi udarec zadel je Lienbacher Auersperg-Lasserju. Po njegovej inicijativi in po njegovem načrtu je Hohentwartova stranka interpelovala dne 30. januarja 1867 vlado, kaj je

resnice na trditvah v brošuri: „Lasser, genannt Auersperg“, katera je l. 1876 zagledala beli dan. V tej brošuri se je odkrilo grdo sleparstvo nekaterih na Dunaji in v Pragi od Lasserja koncesijoniranih bank, ki so imele pravico izdajati hipotekarna dolžna pisma s pupilarno varnostjo in so na milijone tacega pupilarnega kapitala napravile.

Po resnici se sme trditi, da je Lienbacher s svojim energičnim delovanjem najbolj pripomagal podirati liberalni sistem. Za tega delj se je po novih za desnico tako srečnih volitvah leta 1879 pričakovalo, da bode Lienbacher poklican v ministerški svet. Vlada bi si s tem ne samo pridobila izvrstnega, za vsako repliko pripravljenega govornika, katerega je do ustopa Dunajevskega silno in na svojo škodo pogrešala, ampak tudi strokovnjaka v juridičnih stvareh, ki bi kos bil vsem Herbstovim zvijačam in sofizmom. Lienbacher pa bi si tudi gotovo kmalu vedel pridobiti tisto avtoriteto pri podložnih uradnikih, katere žalibože pri mnogih uradih še danes pogrešamo nasproti ministrom.

Pa tudi v narodnem oziru bi Lienbacher kot justični minister bil gotovo popolnem pravičen vsem narodnostim in ravno zaradi tega, ker je Nemec, bi morda lažje postopal in več bil opravil pri sodnijskih uradnikih, kakor smo doživeli. Lienbacher pa niti l. 1879, niti po odstopu Stremayerja ni bil poklican v ministerstvo in sploh ni žel posebnih hvale od onih, ki so vsled njegovega prizadevanja prišli do veljave in oblasti. Še tega ni dosegel, kar si je želel in za kar se je potegovala njegova stranka, da bi se bil imenoval predsednikom solnograške deželne sodnije. Postal je konečno dvorni svetovalec, kar je več njegovih manj nadarjenih kolegov že veliko let prej doseglo.

Sploh se Taaffejevi vladi ne more očitati, da bi preveč protežirala svoje privržence, preje nasprotno, da jih preveč prezira in da se drži sicer kričanskega, a za politikarja pogubnega načela, da se mora žarjavica nakopičiti na glavo nasprotnikovo.

Toda krivo bi sodil in veliko krivico bi delal tacemu vzglednemu možu, kakeršen je Lienbacher, kdor bi njegovemu sedanjemu postopanju proti vladi in večini spodtikal osobne razloge in sebične namene. Ako se spominjamo, kako je vlada, oziroma mini-

ster Conrad, ravnal z nemško-konservativno stranko in kako malo ozira je jemal na njeno najgorkejšo, upravo jedino željo gledé šolskega zakona in osemletne šolske dolžnosti, potem se ne bomo čudili nastopajoči krizi v večini in kriv razpadu večine v državnem zboru nikdo drugi ne bode, ko vlada. Kajti vlada namesto, da bi ukrepčala večino s tem, da resno izvršuje svoj program in namesto, da bi omogočila poslancem pred njihovimi volilci zagovarjati glasovanje za pomnožene državljanske dolžnosti s tem, da se na drugo stran ustreza pravičnim željam in potrebam ljudstva, postavimo konservativcem s popravljeno šolsko postavo, narodnim s pošteno in resnično narodno ravnopravnostjo, namesto tega vlada zahteva pač strogo disciplino na desnici, kedar gre za njene predloge, z lastne inicijative pa niti jednega koraka ne stori, da bi zadovoljila tisti del volilcev, katerega poslanci morajo iti „durch Dick und Dünn“ z vlado.

Lienbacher in njegovi konservativni tovariši so predložili državnemu zboru prošnjo od več nego 1000 nemških občin za spremembo šolskega zakona in zlasti za upeljavo šestletne mesto osemletne šolske dolžnosti. Vlada se ni ganila; tedaj je Lienbacher sam izdelal zakonski načrt, s katerim bi se določile olajšave pri šolskem obiskovanju na kmetih, to je bilo l. 1881. Odslej se je začelo pravo hujskanje proti Lienbacherju. Najhuje divjali so na ukaz Pressbureau-a oficijozni listi: „Presse“, „Fremdenblatt“, „Extrablatt“. Hohentwartov klub se je baje tačas pritožil pri grofu Taaffeju zaradi te perfidnosti oficijoznih listov, pa vodja „Pressbureau-a“ Freiberg, tačas še sekcijski, zdaj pa že dvorni svetovalec menda še ni verjel v daljši obstanek desniške večine, in menda tudi še po vrhu dobival svojo „môt d'ordre“ iz učnega ministerstva.

Lienbacherjev predlog, da si močno spremenjen po želji učnega ministerstva, je sicer vsled hudega napora konservativcev bil v poslaniški zbornici sprejet, v gospodski pa je padel za nekoliko glasov.

Lienbacher je ta za njega občutljiv poraz pripisoval vladi, čez da se ni trudila dobiti večino v gospodski zbornici njegovemu predlogu. Na sumu je tudi imel eksekutivni komité desnice in zlasti predsed-

LISTEK.

Casnikarstvo in naši časniki.

(Dalje.)

Francoska vlada je tudi izmislila takozvane „communiqués“, katerih so se kmalu poprijele druge vlade evropske. Sedaj pa sedaj — se ve da po redkem — zašlevi kak tak communiqué tudi v slovenske časopise. Imenujejo se pa tako oni vladni sestavki, poslani ali „izročeni“ raznim veljavnim novinam, ki jih ne morejo lehkó zavrniti ter jih navadno celo na važnem mestu prijavljajo. Z rečeno besedo zaznamujejo tudi vladina naznanila nekaterih vladi neugodnih člankov, katerih naj bi časopisi ne sprejemali, ne ponatiskali. Ali je katerikrat taka prepoved (da primernejše imenujemo ono naročilo) osrečila kak slovensk časopis, podlistkar ne more povedati. Le uredniki naših novin bi to vprašanje lahko potrdili ali pa zanikali. Vsekakor ta naprava pričuje, da vlada pozna predobro upliv časopisja na prebivalstvo vsake države, ter ga skuša sebi na korist uporabljati. Ker časih razen urednika nikdo ne ve, da communiqué izvira iz vladinih rok, slepi

močno čitajoče občinstvo, zlasti, če ga urednik upelje še s prikupljivimi besedami: Od dobro poučene strani smo dobili sledeči sestavek, ki to in to vprašanje temeljito razpravlja in kaj modro rešuje. Da urednik lista nikakor ne prijavlja glavne skrivnosti, namreč, da sestavek izvira iz vladnih krogov, pač ni treba izrečno poudarjati. Ko hitro bi to naznanil občinstvu, izgubil bi sestavek vso uplívno veljavo, a tudi časopis sam bi izgubil zaupanje pri občinstvu, zlasti, če je prej to zaupanje užival le zato, ker so čitatelji zidali na njegovo nezavisnost od vlade. — Zopet nov dokaz, kako se pogostem pači javno mnenje — kako se mesto čistega, pravega ljudskega mnenja mej ljudstvom dela in širi vladino mnenje.

Preveliko upliva na časopisje ima dandanašnji dalekopis. Z našim predmetom bi ne bilo v nobeni zvezi, ko bi hoteli dalekopisa začetek in razširjanje tukaj popisavati. Kaj zanimljivo pa je, da časopisi s prva neso hoteli nič vedeti o dalekopisih, o dalekopisnih poslanicah, o telegrafskih poročilih. Bili so jim zoperni, kot so še sedaj Kitajcem. Angleški časopisi so pred tedni poročali, kako je neki imeniten kitajski list („Kitajsko cesarstvo“) v Šanghaju sodil o dalekopisih in njega poslanicah. Ob-

sodil jih je, ter sklepal svojo obsodbo z besedami: „Vsakdanje življenje bilo bi mnogo prijetnejše, ko bi učenjaki ne bili iznašli električnega telegrafa!“ Kaj prebrisano!

Francozje so v Evropi prvi napravili dalekopis; v Parizu se ga je prvi poistil Havasov urad za kamnotiskane korespondence ter je jel telegrafske poslanice razpošiljati in prodajati. Havas in neki drug podjetnik Bullier (pozneje združena Havas-Bullier) sta se tudi pri tem podjetji popolnem udajala francoski vladi, ter sta iz svoje kovačnice v Parizu mej svet pošiljala le take telegrame, ki so bili vladi po volji. Kljub jako nizkeji ceni, po kateri sta dalekopisne poslanice prodajala časopisom, ustanovila se je kmalu neka druga upravnica za dalekopisna poročila „Agence continentale“ imenovana. Po primerjanji poslanic obeh upravilnic so inostranci naglo spregledali, kako zelo se v Parizu poslanice po vladini volji pačijo, kako malo se jim more verovati. To primerjanje in presojanje je bilo vladi udanemu uradu Havas-Bullierovemu jako neljubo, jako neugodno, jako škodljivo. Kar je samovoljne francoske vlade minister Persigny meseca septembra 1862 zatrl „agence continentale“! Tako sta se Ha-

nika grofa Hohenwarta, da ga neso odkritosrečno podpirali. Neprijetni nasledek je bil razdor Hohenwartovega kluba in organizacija „centrumkluba“ iz nemških konservativcev izvzema Tirolce, ki se neso dali pregovoriti, da bi iz stare zveze se ločili.

Vlada in desnica ste zdaj še le spoznali nevarnost položaja in minister Conrad je sam predložil načrt zastran olajšave pri šolskem obiskovanju. S tem predlogom, ki se znatno razločuje od prvotnega Lienbacherjevega, ni bil Lienbacher zadovoljen, ker je spoznal, da se po njem želji ljudstvu ne bode ustreglo in je pri izvršitvi vse ležeče na dobri volji šolskih organov. Zahteval je torej od centrumkluba, da se loči iz trdne zveze z ostalo avtonomistično stranko in da se pri vsakem vprašanju ravna le po oziru na svoje volilce ne gledé na to, ali se s tem večina v zboru spremeni. Ker s svojimi v klubu ni prodrli, izstopil je z dvema tovarišima solnograškima tudi iz centrumkluba in ni zdaj v nobeni klubovi zvezi.

Lehko pa se svojim tovarišem nasproti ponosa, da jim je naprej povedal neuspeh šolske novele, ker je, kakor znano, minister Conrad izdal k noveli take izvršilne naredbe, da olajšave pri šolskem obiskovanju je zdaj skoraj teže doseči, nego poprej.

Po tacihih bridkih izkušnjah ni čuda, da Lienbacher neče nič več slišati od brezpogojnega podpiranja vlade in da hodi svoje pote ter se pri glasanju ne ozira ne na vladno in ne na večino, ampak se le ravna po svojem lastnem prepričanju.

V njegovih najnovejših izjavah pa ne najdemo ničesar, kar bi nasprotovalo njegovemu prejšnjemu mišljenju, kot zastopnik male deželice se ustavlja tacemu federalizmu, kakršen je bil namenjen po fundamentalnih člankih in po katerem bi, ako se združi par večjih dežel, manjše majorizovale in bi manjše tako zvane pasivne dežele v največje zadrege spravile. Kot Nemec ne more pritrditi nasvetu, da bi po vsem češkem kraljevstvu, tudi v čisto nemških krajih s kompaktno nemškim prebivalstvom vsi uradniki morali znati oba deželna jezika. Pri tem se naj ravna po dokazani potrebi. Tudi to, kar gališki poslanci zahtevajo za svojo deželo, se mu pretirano zdi.

Mi obžalujemo, da se je Lienbacher, ki je bil dozdej eden glavnih stebrov avtonomistične stranke, ločil iz njene zveze in se odločil za samostalno postopanje, obsoditi zaradi tega pa ga ne moremo, ker ga razumemo.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 9. januarja.

„Gazeta Narodova“ pravi, da je gališki cesarski namestnik poklican na Dunaj, da se dogovori z ministerstvom zaradi razpusta državnega zbora. Nek drugi poljski list pa že govori o odstopu grofa Taaffeja, in pravi, da bodo same misli na to že pretresle nekatere gališke poslance, ki mislijo „extra Taaffe non est salus“, in so slepo udani vladi; pa treba je, da smo na vse pripravljeni, ker se vedno krči in razkroja mala večina, na katero se opira sedanja vlada. — Govori se, da bode Coro-

vas-Bullier iznebila sitnega in neugodnega prigleda, ter se zopet brezozirneje udajala migljajem in opominom francoske vlade. Da sta se Havas in Bullier bila mej seboj popolnem pogodila in združila, priča tudi to, da oba skup v istej hiši delata, ta v prvem nadstropju, oni pa v drugem. To delovanje in kupčevanje je v Parizu spoznaval neki Nemec Reuter, ki je tudi tam izdajal neko kamnotiskano dopisnico. Zapustivši Pariz, ustanovil je v Aachenu telegrafsko upravnico jeseni leta 1849, ko je bila odprta telegrafska črta iz Aachena v Berlin. Ker Aachen še ni bil po dalekopisu sklenjen z Bruseljem, dobival je ta podjetni mož poslanice iz Bruselja po golobih. Ko so se telegrafske črte nekoliko raztegnile in mej seboj zvezale, prestavil je glavno svojo upravnilnico v Verviers, potem pa v Quievrain; še pozneje pa v London, ko so bile vsaj glavne dalekopisne črte angleške, francoske in nemške dovršene. In od leta 1851. dela v Londonu ta glasovita „Reuters Agence“ ali „Office“, kar nam pričujejo telegrami v vsakem velikem političnem časopisu. V Nemčiji je glavni tak urad za poslanice v Berlinu. Osnovni ga je Wolff, nekdanji pisatelj v pruskem novinarskem uradu, lastnik raznih časopisov (mej temi je tudi „Nationalzeitung“). S tem imenom je berlinska upravnilnica

ninijev klub glasoval zoper predlogo o jezikovnem vprašanju, zlasti Italijani nečejo nič slišati v nemškem državnem jeziku.

Nadomestilne volitve treh državnih poslancev češkega velikega posestva so razpisane v 14. dan januarja, in uradna „Prager Zeitung“ je že prinesla popravljen listino volilcev. — Pri občinski volitvi v Pragi 7. t. m. propali so nekateri kandidati komiteta čeških zaupnih moži, in zmagali so kandidati meščanskega kluba, kar napravi nekaterim nemškimi listom veliko veselje. Nemci se tudi letos neso udeležiti volitve.

Nove volitve za izpraznene sedeže hrvatskega sabora v volilnih okrajih Kučevo, Veliki Raven, Pregrada, Veljun in Erdevik bodo še v teku tega meseca. — „Odeskij Vjestnik“ omenja dveh važnih dogodkov na Hrvatskem, imenovanja bana grofa Khuena Hedervárya in ustop krajskih poslancev v sabor. O banu pravi, da je odtujil že s svojim programom vse hrvatske rodoljube, kajti Hrvati so vajeni videti v banu dostojnega glavarja, ki je odvisen samo od kralja in odgovoren samo hrvatskemu saboru, Madjari ga pa hoté podčiniti madjarskemu ministerstvu, to je, napraviti iz njega navadnega uradnika. S Krajinci prišel je nov, sveži element v sabor, ki ga je malo oživel. Hrvatsko vprašanje po mnenji omenjenega lista nema samo važnosti za habsburško monarhijo, temveč za vso vztočno Evropo.

Vnanje države.

Še ta teden vrne se ruski minister Giers iz iz Monbreuxa v Petrograd. Na svojem potovanju se bode malo časa ustavil na Dunaji. Ko je nedavno obiskal mesto Bern, kjer je bil dvanajst let ruski poslanik, poudarjal je pri nekej svečanosti mirni značaj sedanjega položaja.

V soboto je bolgarski knez zaključil narodno sobranje s sledečim prestolnim govorom:

„Gospodje poslanci! Ko se ločimo, mislim, da moram pred vsem izreči presrečno zahvalo vam za patrijotično marljivost, s katero ste začeli in končali svoje delo. Ves čas, dokler je trajalo zasedanje spolnovali ste svojo dolžnost do domovine in prestola s samozatajevanjem. Po Vaših željah, katere ste na slavnosten način izrekli in jednoglasnih sklepov v prvih dneh zasedanja, odrekel sem se jaz oblasti, katero mi je podelilo deželno sobranje v Sistovu in dovolil zopetnemu uveljavljanju Trnovske ustave, kajti v vseh svojih delih imam vedno srečo domovine pred očmi. Trnovska ustava ostane tako dolgo veljavna, dokler veliko sobranje ne pritrdi onim premembam, katere ste vi sklenili. Kdaj da se skliče veliko sobranje, ravnal se bodem po Vaših željah in interesih dežele.“

Vaše delovanje bilo je v vseh ozirih uzgledno, in jaz z veseljem zatrjujem, da ste mej vsem zborovanjem predloge o zakonih in druge predloge, katere Vam je predložila moja vlada skrbno in nepristranski presojevali. Z jednako skrbnostjo in nepristranostjo ste tudi budget za bodoče leto pretresovali in dovolili.

Te dni pričakovani prihod vojnega ministra bode tudi, kakor upam, končno rešil vojno vprašanje.

Sredi teh neutrudljivih in domoljubnih del, ki v vsakem oziru zagotavljajo napredek dežele, sem tako srečen, da morem konstatovati, da so Vaša prizadevanja tudi zunaj kneževine znali ceniti, in da stoji kneževska vlada z vsemi vlastmi v dobrih odnosih.

Gospodje poslanci! Radi uslug, ki ste jih skazali domovini, smete se zanašati na njeno hvaležnost. S sklepom sedanjega zasedanja in z zopetnim uveljavljanjem Trnovske ustave je nalog tretjega rednega narodnega sobranja končan. Gospoda poslanci! Moje srce mi veleva, da se še jedenkrat zahvaljujem za podporo, katero ste mi skazali in nadejam

telegrafskih poslanic še sedaj znana mej svetom — zlasti po velikih novinah, katere prijavljajo dalekopisna poročila. Da so poslej (1865) nekateri bogatini — borsijanci za velik denar kupili od njega upravitelja, čitateljem pač nič mari. Jednako imenitno upravnilnico imajo naši severni bratje v Petrogradu, ki listom pošilja svoja poročila, v „Agence générale Russe des Télégrammes“, pa dvakrat dražje „Agence générale Russe des Télégrammes et des Correspondances“. V Italiji se taka kovačnica za dalekopisne poslanice imenuje „Agenzia Stefani“. Sprva je bila v Turinu ter je po čudovito nizke ceni (za 200 lir vsako leto) listom pošiljala litografske dopisnice in telegrame. Pozneje se je z italijanskim ministerstvom bila preselila v Florence in sedaj je v Rimu. Laški vladi je popolnem udana ter pogostem prav brezozirno, da ne rečem, nesramno pači in ponareja in prenareja dalekopisne poslanice. Nje drznost in nesramnost je časih tako velika, da o obravnavah italijanskega parlamenta ne poroča tega, kar se je zares govorilo, ampak ravno nasprotno. Ko se je Italija zjediniła, znala je ta razupita „Agenzia Stefani“ za se pridobiti vse italijanske časopise, tako da sedaj brezizjemno vse zaklada z dalekopisnimi poslanicami.

(Dalje prih.)

se, da je tudi v bodoče ne boste odrekli. Naj vsak izmed Vas gleda na ohranjenje zakonitega reda, blagostanje in napredek naše ljubljene domovine, za katere razvoj in veličje jaz vedno hočem skrbeti, in ta skrb bode vedno jedini smeter mojega življenja. Posebno me nautaja z veseljem to, da morem Vam zdaj, ko se vračate domov, odkritosrečno čestitati k bližajočemu se Novemu letu.

Dano v Sofiji v dan 22. decembra (st. k.) 1883.

Aleksander.“

V tem prestolnem govoru se, kakor vidimo, Rusija nič ne omenja. Ali so se že razmere mej mlado kneževino in njeno osvoboditeljico tako ohladile, ali pa knez samo hotel ni dražiti drugih vlasti s posebnim omenovanjem Rusije, ne vemo. Sploh je oni del prestolnega govora, ki omenja razmer s tujimi državami jako kratek in nepomenljiv, zatrjuje samo dobre odnose, kar je že v takih govorih običajno.

Bolgarski ministerski predsednik Cankov dal je strog ukaz vsem krajnim načelnikom, da morajo vsakega zavrtniti, kdor pride brez veljavnega potnega lista čez srbsko mejo.

Kakor pove neka depeša francoskega poslanika Tricoua iz Hué od 1. januarja ministru Ferry-ju, sta dvor v Hué in anamska vlada oficijelno izrekla, da pristopita k pogodbi od 25. avg. ter se, kar se tiče olajšav k pogodbi, ki bi se utegnile pozneje uvesti popolnem udasta v voljo Francije. Francozki tekst bode jedini veljaven. Tricou pristavlja v svojej depeši, da ga bosta drugi dan vzprejela kralj in vladni svet, ter hvali spretost in pogum francoskega ministerskega rezidenta Champauxa. — Kitajska vlada se neki misli obrniti do Anglije in Severnoamerikanskih držav za posredovanje v tonkinških zadevah. — Včeraj se je začelo novo zasedanje francoske kamore. Predloga o reformi ustave pride neki še le pomladi na vrsto.

Kakor najnovejša poročila javljajo, se še Anglija ni nič odločila, kaj storiti v egiptovskih zadevah. Na noto egiptovskega podkralja odgovorila je baje angleška vlada, da naj se egiptovski čete umaknejo do drugih Nilovih slapov, to je do Nubijske meje. Potem bi morali Egipčani ostaviti ne samo Sudan, temveč tudi Dongolo in Nubijo. — Angleška vlada ima neki več načrtov za reorganizacijo Egipta; v jednom se predlaga, da se Tewfik odpove vladarstvu v prid svojemu maloletnemu sinu Abbasu in angleški diplomatski agent Baring prevzela bi vladarstvo za časa njega maloletnosti in bil bi ob jednom ministerski predsednik. Drugi načrt predlaga prosti protektorat in nastavljenje angleškega rezidenta, kakor je v Indiji, kar bi bilo podkralju vse jedno, ker že tako nema nič zapovedati. Tretji načrt je nastavljenje krepke narodne vlade pod časnim varstvom angleškega orožja, dokler se ne ukrepi domača vlada. Po poslednjem načrtu naj bi se pa Ismail-paša zopet postavil na prestol. Anglija se baje najbolj nagiba k ideji Abbasovega regentstva z Baringom, Tewfik-paša bi pa neki že sam rad odstopil.

Dopisi.

Iz Gorice 6. januarja. [Izviren dop.] Moje poročilo o navidez mrtvem sedemletnem dečku, po imenu Karol Nisner, moram preklicati. Magistrat je poslal štiri dni potem, ko je bila ona vest objavljena, posebno komisijo na pokopališče, da se prepriča, je-li kaj resnice na tem ali ne. V komisijo so bili določeni gg. dr. Luzzato, mestni zdravnik, dr. Kerševani, mestni zdravnik, ki je tudi dečka zdravil, g. Grešić, ogleda mrličev, čuvaj pokopališča, mestna babica, ki je otroka oblekla, fantov oče in strijc. Oče je izjavil se, da je sinu tako našel v rakvi kakor so ga v rakev položili. Isto tako se je strijc Glesić odločno izjavil, da ni povoda, ne znanja, po katerem bi se dalo soditi, da je vest o le navidezni smrti istinita. To je dal objaviti gg. župan Monrovich v včerajšnjem listu tukašnjega „Corriere di Gorizia“.

Dasi nečemo in ne smemo dvojiti, da je ta izjava povsem resnična, moramo vender izreči v tej zadevi naše želje, katere merijo na to, da bi bil magistrat v tej tako važni zadevi previdnejše postopal, ako bi bil imenoval v komisijo strokovnjake, kateri so od magistrata neodvisni in neso imeli v tej zadevi posla; izjava take komisije bi bila mnogo bolj uplivala na pomirjenje ljudstva nego tako. Dalje nam je povsem nerazumljivo, zakaj je čakal magistrat štiri dni, predno je komisijo na grobišče odposlal. Mej tem se je vest strašno razširila, pa ne le to, ukoreninila se je mej ljudstvo tako, da je ne bo niti ona odločna komisijna izjava, po županu priobčena, tako naglo iztrebila iz ljudstva. Izvestno je, da so precej po oni izjavi mnogi trdili, da je dečko vendar bil le na videz mrtev.

Ako stvar natanko preštudiramo, iščemo zaman povoda, zakaj in kako se je mogla ona vest raztrositi, ako je povsem neresnična. Nekateri tolmačijo to tako, da je jeden pogrebcev, ker je bil od magistrata iz službe odpuščen, radi maščevanja to

raznesel; drugi bi hoteli pa videti v tem poleno, katero se je vrglo ogledi mrličev pod noge, da bi padel, ter se ono mesto zdravniku oddalo, ki ni le kirurg, temveč pravi doktor. Toda vse to izvira iz magistratove dvorane in niti jedno, niti drugo ni verjetno. Mogoče da prinese v tem oziru bodočnost več svetlobe ter pojasni stvar tako, da bo vsakdo sprevidel, da je bilo vse skup le domišljija in zla volja.

Iz Šmarja pri Jelšah 7. jan. [Izv. dop.] (Čitalnica; — Pozdrav „Slovenskemu Društvu“.) Leta 1849. pisal je Stanko Vraz iz Zagreba Muršecu: „Prvo treba duh i osvješćenje širiti u domorodnih i u národu ostavivši svaku nadu u pravednost zapada i vlade, pošto vaš poziv na pravičnost i svetinju stvari slovenske nije našao nit će naći sluha i odziva kod bezbožnog i nepravednog suparnika vašeg, Niemca. Najglavnije sredstvo za osvješćenje národno neka vam budu društva i úže sklopljenje sila duševnih i materijalnih.“ — Kdo ne bi podpisal še danes teh besed? Kdor se ozira po obzorji našem, moral bo pritrditi prvemu, kakor drugemu stavku.

Da bi se tudi v našem lepem trgu storilo kaj več za tako „osvješćenje narodno“, za narodno zavest; da bi imeli tudi tukaj ognjišče, okrog katerega bi se zbirali ter ogrevali si srce za mili naš jezik in za svete pravice naše, mislili so tukajšnji domoljubi že delj časa na to, da bi si ustvarili bralno društvo. Želja ta je dozorela dne 16. decembra minolega leta in sad nam je zdaj — „Narodna Čitalnica“, ki se je baš rečenega dne z dovoljenjem visokega c. kr. namestništva brez vsakega hrupa ustanovila oziroma otvorila. Ne samo veliko število Šmarijčanov, tudi dosti sosedov udeležilo se je prvega tega zborovanja, oziroma volitve predsednika in odbora. Za predsednika postavil je zbor gospoda Franca Skaza, c. kr. poštarja in vel. posestnika v Šmariji; podpredsednik je č. g. dekan Martin Ivanc. V odbor so bili voljeni gg.: trgovec J. Lešnik kot blagajnik; učitelj J. Flis kot knjižničar; kaplan A. Aškerc kot tajnik; I. odbornik okr. zastopu načelnik in vel. posestnik J. Andriuh; II. odbornik G. Senica, posestnik. — Da si prvega tega zborovanja Čitalnica ni bila naznanila po novinah, došli so bili vendar sledeči čestitajoči brzojavi:

Slatina: Živeli krepki Šmarijčanje!

Zadržani sosedi — „Kmečko društvo“.

Ptuj:

Za lepo vse in pravo,
Za svobodo in dom
Doni naj večna slava
Prs preozkih dih in grom!

Čitalnični pevci.

Ptuj: Najmlajši sestrici k srečnemu in plodonosnemu delovanju na domačih tleh najboljši uspehi! Živeli neomahljivi in požrtvovalni domoljubi!

Ptujska Čitalnica.

Slatina: Bog z vami! krepko naprej!

Kozinc, Dekortj, Klepač.

Sredi meseca decembra tako ustanovljena „Čitalnica“ mogla je se ve da prav za prav še le z novim letom pričeti svoje delovanje, ker poprej še nismo imeli dosti kaj — čitati. Odslej pa se pridno obiskuje. 1. januarja imeli smo prvi zabavni večer s tombolo. — Sploh se more stoprav zdaj vsakdo prepričati, da je bila Čitalnica potrebna. Število udov narašča; saj je pa tudi dovolj duševne hrane najti na Čitalničnih mizah; nad dvajset časopisov je na ponudbo.

Oveselila nas je vest, ki smo jo čitali v „Südost. Post“, da namerava vrlo naše „Slovensko društvo“ v kratkem tudi pri nas zborovati. Bog daj, da bi se to kmalu zgodilo! — gotovo še pred volitvami. Zato kličemo gospodom že vnaprej gromovit: dobro došli!

Iz Bleda 8. januarja. [Izv. dop.] Mislili bode, da Vam bodem o jako živahnem gibanju po ledenem parketu poročal — tega mi ni mogoče, ker po jezeru še zmira valovi igrajo.

Bilo je pak nekaj dni drugo gibanje opazovati in včeraj bila je hiša gospoda župana Vester-a od jutra do trde noči popolnem okupirana. Bila je volitev novega odbora občine Bled. Vse stranke napele so svoje moči in postavile dobro organizovane čete v boj — bode li Bled v prihodnje slovenski ali nemški obraz pokazal. 266 volilcev bilo je navzočih in voliti je bilo 18 odbornikov. Mej temi

sta bila z veliko večino glasov izvoljena gospoda župnika Razboršek in Št. Gnjezd. Gospod baron Alfons Zois zmagal je v podžupaniji: Zagorice, Želeče-Mlini proti gospodu J. Mallner-ju, kateri je bil pa potem v prvem volilnem razredu za odbornika izvoljen. Drugi odborniki pripadajo kmetskemu in rokodelskemu stanu.

Nadejamo se, da bode v prihodnje zopet dosednji obče spoštovani župan gospod Anton Vester za župana izvoljen.

Iz seje mestnega zbora Ljubljanskega.

V Ljubljani 4. januarja.

V imenu finančnega odseka poroča mestni odbornik gosp. Hribar o remuneracijah in dovoli se mestnemu nadzorniku g. Križaju in mestnemu nadzorniku g. Premku, kakor tudi mestnemu tesarju gosp. Anžiču remuneracija od prihranjene svote za mestna dela.

Profesor Šuklje poroča v imenu šolskega odseka o podeljenji Fran-Josipove ustroje letnih 50 gld. katere se podeli, na predlog mestnega odbornika dr. Moschéta učencu družega razreda na velikej realki Moricu Hariš-u.

V imenu šolskega odseka poroča profesor Šuklje o odloku c. kr. deželne šolskega sveta glede reguliranja učiteljskih plač.

Poročevalec opomni, da si je bil dopis mestnega zbora do c. kr. kranjskega deželne šolskega sveta slovenski, došel je od deželne šolskega sveta vendar **nemški odlok**, ter v formalnem obziru nasvetuje šolski odsek:

Slavni mestni zbor naj sklene na podlagi §. 19. drž. temeljnih zakonov **izrečno zahtevati** od visoke c. kr. deželne vlade da se **slovenske vloge** Ljubljanskega mestnega zastopa **rešujejo v slovenskem jeziku**.

V meritoričnem oziru poroča šolski odsek sledeče: Na sklep mestnega zbora dne 28. septembra 1883, v katerem so se uredile učiteljske plače na javnih ljudskih šolah Ljubljanskega mesta, odgovarjal je deželni šolski svet z odlokom 29. novembra 1883. Priznavši, da je občinski zastop s svojim sklepom izdatno zboljšal položaj učiteljskega osebja ter s tem dokazal svojo napredno in šoli prijazno mišljenje, ugovarja c. kr. deželni šolski svet vendar nekaterim posamičnim določbam. Mestni šolski odsek pretresaval je dotični odlok ter stavi mestnemu zboru sledeče nasvete:

a) Opiraje se na §. 3. državne postave 20. junija 1872 naglašja deželna šolska oblast, da se smejo učitelji veronauka nastavljeni le na meščanskih, a ne na ljudskih šolah. Ista postavna določa, da imajo dotične cerkvene oblasti skrbeti za brezplačni pouk v krščanskem nauku. (§. 1.) Šolski odsek mora pač priznavati, da bi se s tem ustrezalo materialnej koristi Ljubljanske občine, dvomi pa odločno, da bi to ugajalo šolskemu interesu. Ker so duhovniki Ljubljanski itak preobloženi z dušnim pastirstvom, opravlja sedaj službo kateheta na naših ljudskih šolah poseben duhovnik, katerem se zato odmeri posebna remuneracija. Ali gledé na to, da dotični učitelj veronauka poučuje na petnajst razredih, da ima pod seboj več nego 1200 učencev, kar gotovo nema več primere v celem cesarstvu, glede dalje na to, da pripada veronauk k najvažnejšim predmetom ljudske šole, ter da je prava podlaga versko-nravne odgoje, katera je glavni namen ljudskemu šolstvu — poudarja šolski odsek, da je dotična državna postava v nasprotju z dejanskimi potrebami našega šolstva. Ona stabilnost v učiteljskem osebju, katera najbolj upliva na ugodni uspeh pouka, se ne bode dala doseči drugače, nego če se stalno namesti poseben učitelj veronauka s stalno letno plačo.

Tedaj predlaga šolski odsek, mestni zbor naj sklene:

1. oziraje se na §. 33. drž. zakona 20. junija leta 1872 naj ostane g. katehetu za sedaj njegova začasna remuneracija.

2. ob enem pa naj se mestni zastop Ljubljanskega mesta obrne „de lege ferenda“ do visokega ministerstva s p. ošnjo da ono postavnim potom skrbí za to, da se odpravijo ovire, katere sedaj še zadržujejo stalno nameščenje kateheta na Ljubljanskih javnih ljudskih šolah.

b) Glede poučiteljskih služeb na deških šolah odobrava sicer c. kr. deželni šolski svet, da se je odpravila kategorija podučiteljev, ter nadomestila z

učitelji II. vrste, vendar zahteva, da se morajo vse te službe II. vrste v novič razpisati, ter to naroča mestnemu šolskemu svetu. Sklicuje se na §. 19. dež. zak. 29. aprila 1873 (št. 22.) kateri se glasi: „Soll nicht eine einfache Vorrückung nach dem Dienstrange, sondern eine Beförderung in eine höhere Gehaltsstufe stattfinden, so muss derselbe Verfahren eingehalten werden, welches, für die Besetzung einer erledigten Dienststelle vorgezeichnet ist.“ Toda šolski odsek je tega mnenja, da so pri tej premembi ljubljanski podučitelji ostali bistveno na istej stopinji, kakor dosihmal, navzlic temu, da se jim je podelil drug naslov, da se tedaj ne more govoriti o „Beförderung“ in da je tudi zato premembo merodajen §. 18. istega zakona, kateri prepušča „die blos nach dem Dienstrange sich richtende Vorrückung aus einer niederen Gehaltsstufe in eine höhere“, okrajnej šolske oblasti „brez razpisa službe.“ V tem ga potrdi poleg drugih ozirov tudi ta, da bi Ljubljanski podučitelji, ako obvelja argumentacija deželne šolskega sveta, ostali na nižji stopinji, nego zadnji učitelj na kakej vaški šoli, — kajti povsod drugod po deželi odpravljen je naslov „podučiteljev“.

In če se pomisli, da deželni šolski svet pri novem konkurzu, nikakor ni vezan ne na predlog mestnega zbora niti na osebe dosedanjih učiteljev, če se pomisli, da on imenuje po vsem druge prošilce na mesta, katera sedanjí učitelji opravljajo trudoljubno in marljivo že deset in več let — potem utegne argumentacija šolskega odseka biti opravičena in stvarno utemeljena.

Ali oziraje se na to, da mestni šolski svet sedanjim podučiteljem takoj lahko podeli učiteljske službe druge vrste provizoričnim potom in trdno se nadejaje, da bode deželni šolski svet v svojem času iste službe podelil brez izjeme sedanjim podučiteljem predlaga šolski svet:

„Mestni zbor naj določitve dež. šolskega sveta naznanje vzame.“

c) Na zadnje omenja deželni šolski svet, sklicuje se na §. 22. dež. zakona z dne 29. aprila l. 1873 in §. 1. dež. zakona 23. oktobra 1875, da se službe učiteljc II. vrste z letno plačo 500 gld. ne smejo ustanoviti zaradi tega, ker najnižja učiteljska plača v Ljubljani znaša 600 gld. Šolski odsek priznava sicer, da je ta ugovor postavno utemeljen, ali z ozirom na to, da nasvetovana letna plača 500 gld. popolnem zadostuje potrebam učiteljic, da se jih bode tudi s takimi pogoji vedno dovolj oglašalo za učiteljske službe v Ljubljani, nema on nikakoršnega uzroka, priporočati povikšanje letnih plač za učiteljice na 600 gld. Tedaj nasvetuje, da se na dekliških šolah obdrži naslov in kategorija „podučiteljic“, nadejaje se, da bode deželni zbor, kot kompetenten faktor kakor hitro mogoče odpravil anomalijo, katera obstoji v tem, da se le v glavnem mestu dežele, še nahaja sicer po vsej deželi že odpravljeni inštitut „podučiteljic“. Ob enem predlaga:

„Mestni zbor naj sklene, povikšati letno plačo podučiteljicam na dekliške šole od 420 gld. na 500 glo. s petletnicam po 50 gld.“

d) Konečno pa je šolski odsek primoran, opozarjati mestni zbor na veliko in očitno krivico, katera se avtonomiji Ljubljanskega mesta godi po deželnej šolske postavi z dne 9. marca 1879. Po vseh deželnih zakonih velja načelo, da imenuje učitelje oblast, katera skrbí za učiteljske plače in s tem se ujema tudi državna šolska postava z dne 14. maja 1869, člen VII. dež. zakona, 19. decembra l. 1874 in §. 1. dež. zakona 26. oktobra 1875 pa določita, da za vse potrebščine Ljubljanskih mestnih šol ima skrbeti mestni zbor. In vendar, navzlic temu, da ljubljansko mesto iz svojih dohodkov plačuje vse učiteljsko osebje, da ima ono skrbeti za šolska poposlopja in za šolske dotacije sploh — navzlic temu nema nikakih dejanskih pravic pri oddajanju učiteljskih služeb, kajti §. 29. posl. novele 9. marca 1879 poudarja izvestno, da deželni šolski svet nikakor ni vezan, ne na predlog krajne šolske oblasti, niti na njene ugovore proti jednemu ali drugemu prošilcu. Da ima Ljubljansko mesto vsled §. 20. iste postave pravico v deželnem šolskem svetu, kateri obstoji iz najmanj udov zastopano biti po jednem zastopniku, gotovo ni nobeno odškodovanje za določbo, katera se prav norčuje z vsemi načeli občinske in deželne avtonomije. In ker se ta nedostatnost jasno kaže tudi v sedanjem slučaju, ko bode deželni šolski svet na novo imenoval polovico vsega učiteljskega osebja Ljubljanskih mestnih ljudskih šol, predlaga šolski odsek:

„Mestni zbor naj sklene resolucijo, do deželnega zbora, v kateri se deželni zbor vojvodstva kranjskega pozivlja, kakor hitro mogoče nadomestiti deželno postavbo 9. marca 1879 s pravičnejšim, idejam samoupravi ugodnejšim zakonom.“

Vsi predlogi šolskega odseka sprejmo se brez ugovora jednoglasno. (Dalje prih.)

Domače stvari.

— (Imenovanje.) Poštai tajnik g. Josip Cvetnič, imenovan je poštanim svetnikom pri poštno-kursnem uradu.

— (Umrli) je danes ob 2¹/₂ uri popoldne gosp. Ivan Pajk, c. kr. okrajni glavar v pokoji, 80 let star. Služboval je nekdanj v Kranji, v Škofji Loki, potem v Ljubljani, kjer je nadomestoval, ko je bil dr. Costa po Conradu odstavljen, kot vladni komisar župana, potem pa je bil poklican kot referent v deželno komisijo za uravnanje davkov. Na zadnje bil je okrajni glavar v Litiji, kjer ga je Vesteneck izpodrinil.

— (Umrli) je včeraj zjutraj v Kranji g. Florijan Konšek, umirovljeni c. kr. okr. sodnik in c. kr. notar.

— (Narodna čitalnica v Ljubljani) si usoja naznanjati p. t. častitim društvom, da se bodejo v predpustnem času vršile sledeče plesne veselice: v 12. dan januarja plesna vaja; v 19. dan januarja ples; v 2. dan februarja sijajni ples; v 9. dan februarja plesna vaja; v 23. dan februarja ples. Pri plesih v 19. dan januarja, v 2. in 23. dan februarja svira c. kr. vojaška godba, pri plesnih vajah se bode igralo na glasovir. Izraža se želja, da pridejo gospodje tudi k plesnim vajam v črnej opravi. Za sijajni ples se bodo izdaval posebni vabil. Pristop k plesom in plesnim vajam je dovoljen izključljivo le društvom. Začetek vselej ob 8. uri zvečer.

— (Laibacherico odpovedali) so društvu tiskarjev v Ljubljani. Vsi v Ljubljani izhajajoči listi dajejo po jeden izvod temu koristnemu društvu, a Bamberg-Kleinmayer-jeva tiskarna odpovedala mu je z novim letom prijateljstvo in Laibacherico. Vse to pa zaradi večinoma iz Nemčije privandranih Bambergovih črkostavcev, ki so tako dolgo v „Vorwärts“ in drugod napadali in grdili narodno večino omenjenega društva, dokler jim neso dali „consilium abeundi“. No, dokler ne bo hujše nesreče, bode društvo tiskarjev tudi brez Laibacherice napredovalo in cvetelo. Kakor vidno, duh spravljenosti še ni dobil prostega uhoda v Bambergovo tiskarno.

— (Učitelji Gornjegradskega okraja) se nameravajo združiti v „Učiteljsko društvo Gornjegradsko“. Pravila so baje že sestavljena in bodo v kratkem predložena. Tako je prav! Slava jim!

— (Včerajsni mesečni živinski somenji) je bil izredno dobro obiskan, prignalo se je nad 400 glav goveje živine, mej isto malo pitane, ker so prekupci že prej veliko po deželi pokupili. Kupci z Laškega, Koroškega, Tirolskega, Goriškega in Gorice pokupili so nad 200 glav in jako dobro plačali. Konj je bilo kakih 150 in so laški kupci kupili kakih 50 konj. V obče je bilo mnogo ljudstva z dežele prišlo na somenji.

— (Bralno društvo v Podvelbu na Colu) je imelo na sv. Štefana dan 26. m. m. občni zbor. V odbor so bili izvoljeni sledeči gospodje: Predsednikom Matija Zorko, c. kr. cestni mojster; podpredsednikom Josip Bajec, posestnik; tajnikom Ivan Krištof, mitničar; blagajnikom Andrej Rovnan; odbornikom pr. gg. Anton Lenasi, kurat v Podvelbu in Ivan Vidergar, kurat v Podkrajci. — Zgoraj omenjeno društvo priredi po sklepu občnega zbora letošnji predpust dve veselici: prva bode v dan 13. januarja t. l. v g. Makso Žgurjevih prostorih po domače „pri Makselju“ s sledečim vspešdom: 1. Pozdrav. 2. „Muteč“, vesela igra v jednem dejanji. 3. A. Foerster: Kitica slovenskih narodnih pesnij, mešan zbor. 4. R. Burgarell: „Nazaj v planinski raj“, samospev. 5. Carli: „Slavjanka“, mešan zbor. 6. Tombola. 7. Ples. Začetek ob 4. uri popoldne. — K obilnej udeležbi vabi najljubnejše odbor.

— (Lipik-Pakraško hranilnico in trgovinsko banko) zadel je grozen polom. Pri škontriranji našli so v blagajnici — dva krajcarja. Vodji banke, neki Wiener in Saxl sta pod ključem.

Izdatelj in odgovorni urednik Makso Armič.

— (Razpisana) so notarska mesta v Idriji, Kostanjevici in Metliki. Prošnje v 4 tednih na notarsko zbornico za Kranjsko.

Proti protinu in trganju, pri otrpnenji in vsakovrstnih unetjih pokazalo so je posebno uspešno Moll-ovo „Francosko žganje in sol“. Steklenica z navodom rabe stane 80 kr. Vsaki dan ga razpošilja po poštne povzetti A. Moll, lekarnar in c. kr. dvorni založnik na Dunaji, Tuchlauben 9. V lekarnah po deželi zahtevaj se izrečno Moll-ov preparat z njegovo varstveno znamko in podpisom. 11 (690 2)

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mo-krina v mm.
8. jan.	7. zjutraj	736.15 mm.	— 3.6°C	brev.	obl.	0.00 mm.
	2. pop.	737.64 mm.	— 0.6°C	sl. svz.	obl.	
	9. zvečer	741.18 mm.	— 1.0°C	sl. svz.	obl.	snega.

Srednja temperatura — 1.7°, za 0.9° nad normalom.

Tržne cene v Ljubljani

dné 9. januarja t. l.

	gld.	kr.
Pšenica, hektoliter	7	96
Rež,	5	20
Ječmen	4	55
Oves,	2	92
Ajda,	5	20
Proso,	5	20
Koruza,	5	40
Leča,	8	50
Grah,	8	50
Fižol	9	50
Krompir, 100 kilogramov	2	86
Maslo, kilogram	—	96
Mast,	—	86
Špeh frišen	—	60
„ povojen,	—	74
Surovo maslo,	—	85
Jajca, jedno	—	3 ¹ / ₂
Mleko, liter	—	8
Goveje meso, kilogram	—	60
Telečje	—	56
Svinjsko	—	52
Koštunovo	—	36
Kokoš	—	50
Golob	—	18
Seno, 100 kilogramov	2	16
Slama,	1	96
Drva, trda, 4 kv. metre	7	—
„ mehka, „ „	4	50

Dunajska borza

dné 9. januarja t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	79 gld.	30	kl.
Srebrna renta	80	25	„
Zlata renta	99	85	„
5% marenca renta	94	05	„
Akcije narodne banke	845	—	„
Kreditne akcije	304	—	„
London	121	05	„
Srebro	—	—	„
Napol.	9	59 ¹ / ₂	„
C. kr. cekini	5	71	„
Nemške marke	59	30	„
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	122	50
Državne srečke iz l. 1864	100 gld.	168	75
4% avstr. zlata renta, davka prosta	100	25	„
Ogrska zlata renta 6%	121	10	„
„ 4%	89	25	„
„ papirna renta 5%	86	75	„
5% štajerske zemljišč. od. ez. oblig.	104	—	„
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	115	25
Zemlj. obč. avstr. 4 ¹ / ₂ % zlati zast. listi	119	75	„
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	104	50	„
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	104	75	„
Kreditne srečke	100 gld.	170	75
Rudolfove srečke	10	19	75
Akcije anglo-avstr. banke	120	114	60
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	218	75	„

Poslano.

(15—1)

GLAVNO SKLADIŠTE
MATTONIJEVE
GISSHÜBLER

najčistije lužne
KISELINE

poznate kas najbolje okrepljujoče piče,
I kas izkušani lek proti trajnom kašlju plućevine I
želudca bolesti grkljana I proti mehurnim kataru,

HINKE MATTONIJA
Karlovi vari i Widn.

Na etiketo in zamah,
kakor kaže podoba, I
treba ostro paziti.

MATTONI'S
GISSHÜBLER

Odvetniški koncipijent

z legalno prakso, slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi zmožen, se takoj vzprejme v pisarni

dra. Ivana Omulec-a v Ormoži.

(3—3)

Domač kruh.

Pravi saksonski ržen kruh in kruh vsake vrste pravega dunajskega dela, ki je pečen brez vsacih drož in se ohrani tri dni svež (frišen), dobi se pri

Janezu Žagarji,

na Dunajske cesti št. 3.

(10—2)

Izpraznjena je služba občinskega tajnika

pri Krški občini, z letno plačo 500 gld. in prostim stanovanjem.

Prošnje z dokazi zmožnosti slovenskega in nemškega jezika in sposobnosti za omenjeno službo, naj se uložijo do 31. januarja 1884. pri podpisnem županstvu.

Županstvo Krško, dné 5. januarja 1884.

(16)

Župan: V. Pfeifer.

Podpisani naznanja, da je svojo
notarsko pisarno
odprl
v Kotnikovi hiši na Nemškem trgu št. 7
nasproti nemški cerkvi.
Ivan Gogala,
c. kr. notar.

3000 2 (788—7)
ostankov prepróg
(po 10—12 metrov) pošilja po poštne povzetti —
ostanek po 3 gld. 80 kr.
L. Storch, tovarnik v Brnu.
Ako bi se blago ne dopadalo, se more zameniti.

Priznana nepokvarjene, izvrstne
voščene sveče
izdelujejo (652—17)
P. & R. Seemann v Ljubljani.

M. SKRABEC,
stavbeni in galanterijski klepar,
Pri priložnosti menjave leta zahvaljuje se zgornji
vsem svojim častitim naročnikom za njih zaupanje in
obilno naročevanje in se tudi za v prihodnje najto-
plejše priporoča častitemu občinstvu in zagotavlja,
da bode vsa dela iz dobre snovi ceno in dobro iz-
delaval.
Vodne closete
s Fayence-čašo
s triletno garancijo, completa stane samo 16 gl. 50 kr.
Po jako znižani ceni prejme tudi njih popravo
proti garanciji. (14—1)

„SLAVIJA“,
vzajemno zavarovalna banka v Pragi.
P. n. člani oddelka III.,
katerih zavarovanje v društvih za vzajemno podedo-
vanje konča dné 31. decembra 1883, pozivljajo se v
smislu §. 12 pravil tega oddelka, da pošljejo narav-
nost glavnemu ravnateljstvu v Prago s pri-
poročenim pismom naslednje listine:
1. Krstni list zavarovanca (obmišljenca),
t. j. tistega, na čegar življenje je bilo zavarovanje
skleneno. Ta list, — ali pričevalo o starosti — mora
biti izdan po dotičnem župnijskem uradu in redno
kolekovan; naveden izpisek iz matice ne za-
dostuje.
2. Pričevalo, da je zavarovanec (ob-
mišljene) preživel 31. dan meseca decem-
bra 1883. To pričevalo izda tudi župnijski urad in
potrdi občinsko predstojništvo, oziroma c. kr. belež-
nik občine, v kateri je v tem času naseljen zava-
rovanec.
Po izrecnem glasi §. 12 pravil o. d. III.
izgubi vsakdo, ki teh listin ne predloži naj-
kasneje do 31. marca 1884, vse svoje pra-
vice do končnega deleža in zapade tak
delež v korist ostalih članov dotičnega po-
dedovanjskega društva. (17)
Upravno svetovalstvo
vzajemno zavarovalne banke „Slavije“ v Pragi.
Lastnina in tisk „Národne Tiskarne“.